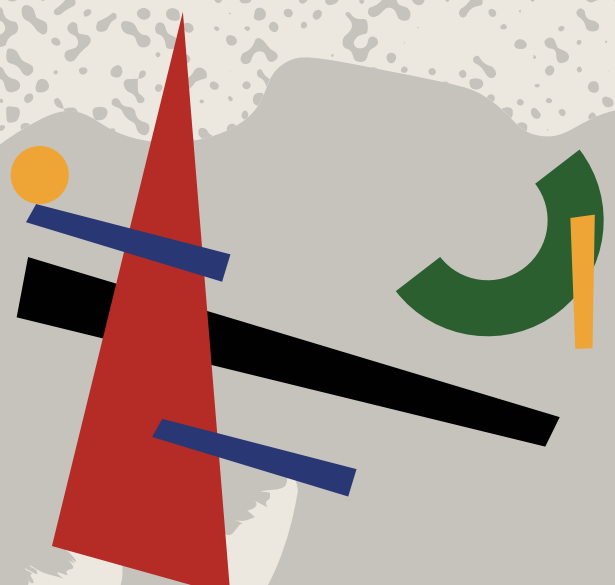

МАЙК ЙОГАНСЕН

130 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

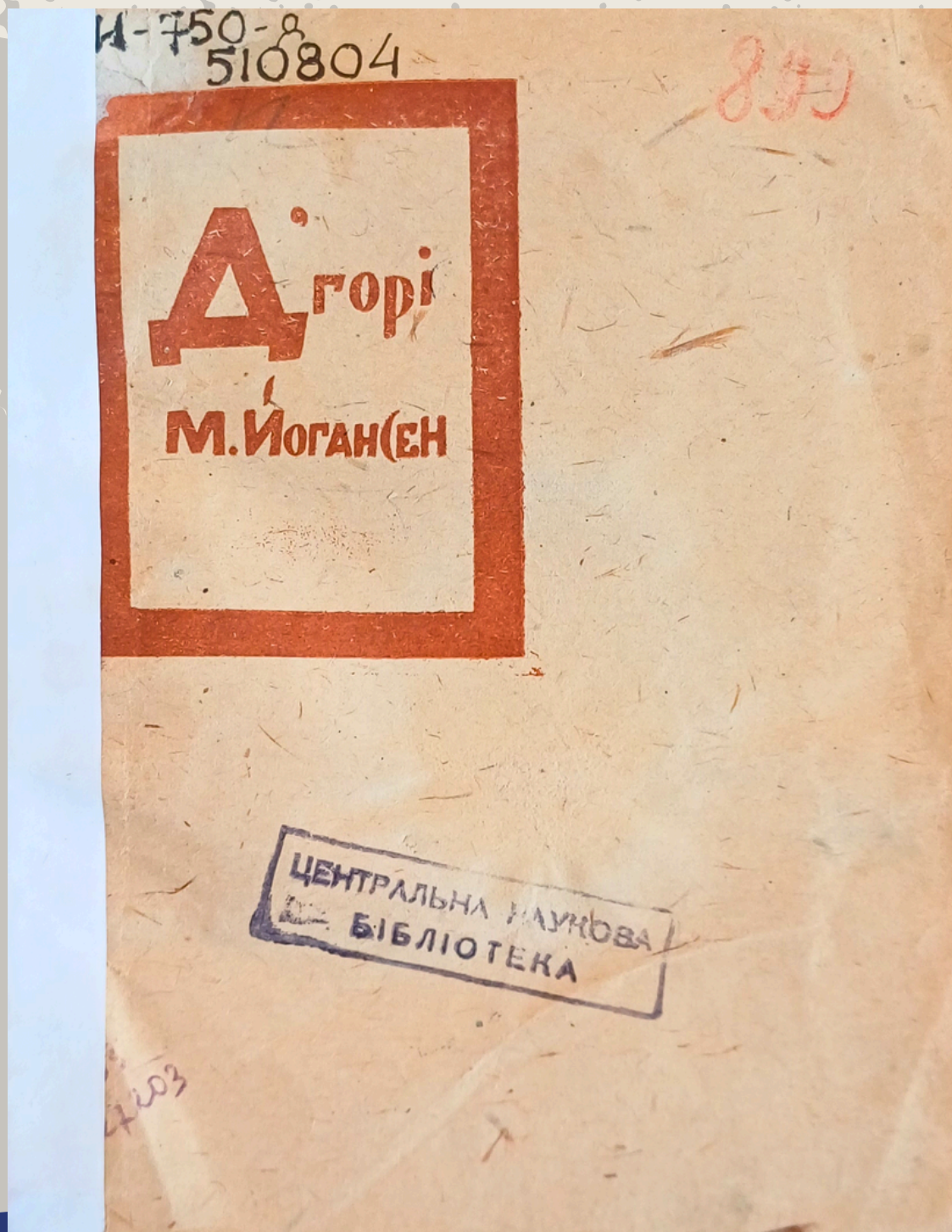

28 ЖОВТНЯ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 130 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МАЙКА ЙОГАНСЕНА — ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА, ПОЕТА, ПЕРЕКЛАДАЧА, МОВОЗНАВЦЯ ТА ОДНОГО З НАЙЯСКРАВІШИХ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО АВАНГАРДУ 1920–1930-Х РОКІВ.

МАЙК ЙОГАНСЕН БУВ ТІСНО ПОВ'ЯЗАНИЙ ІЗ ХАРКІВСЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ, ДЕ НЕ ЛИШЕ ЗДОБУВАВ ОСВІТУ, А Й АКТИВНО ДОЛУЧАВСЯ ДО КУЛЬТУРНОГО ТА НАУКОВОГО ЖИТТЯ. ЙОГО ТВОРЧІСТЬ СТАЛА ВАГОМОЮ СТОРІНКОЮ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, А НОВАТОРСЬКИЙ СТИЛЬ ВИЗНАЧИЛИ ЙОГАНСЕНА ЯК ОДНУ З КЛЮЧОВИХ ПОСТАТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНІЗМУ.

НА ЗНАК ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПИСЬМЕННИКА МИ ПІДГОТУВАЛИ ОНЛАЙН-ВИСТАВКУ ПРИЖИТТЄВИХ ВИДАНЬ ТВОРІВ МАЙКА ЙОГАНСЕНА. ЕКСПОЗИЦІЯ ЗНАЙОМИТЬ З УНІКАЛЬНИМИ КНИЖКОВИМИ ВИДАННЯМИ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ У ФОНДАХ БІБЛІОТЕКИ

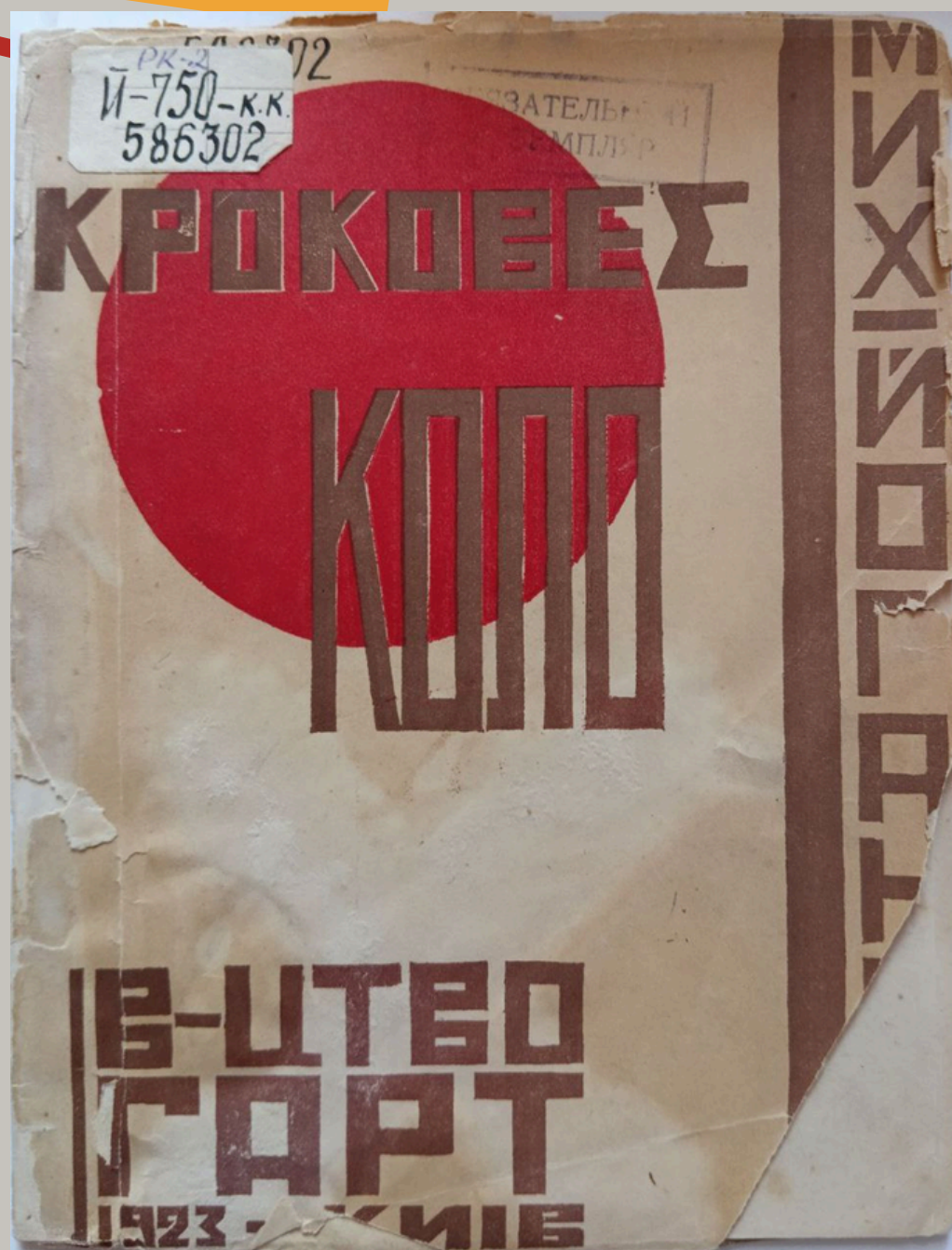

*Не віримо в Бога — ні,
Хай дбає Бог — за панів.
В три дні утворимо світ,
Поки руки і серце і спів!*

*І хай ридають і дзвонять
І моляться — нас пожерти
За Єдиний за наш — Закон
І віра і вірність і смерть!*

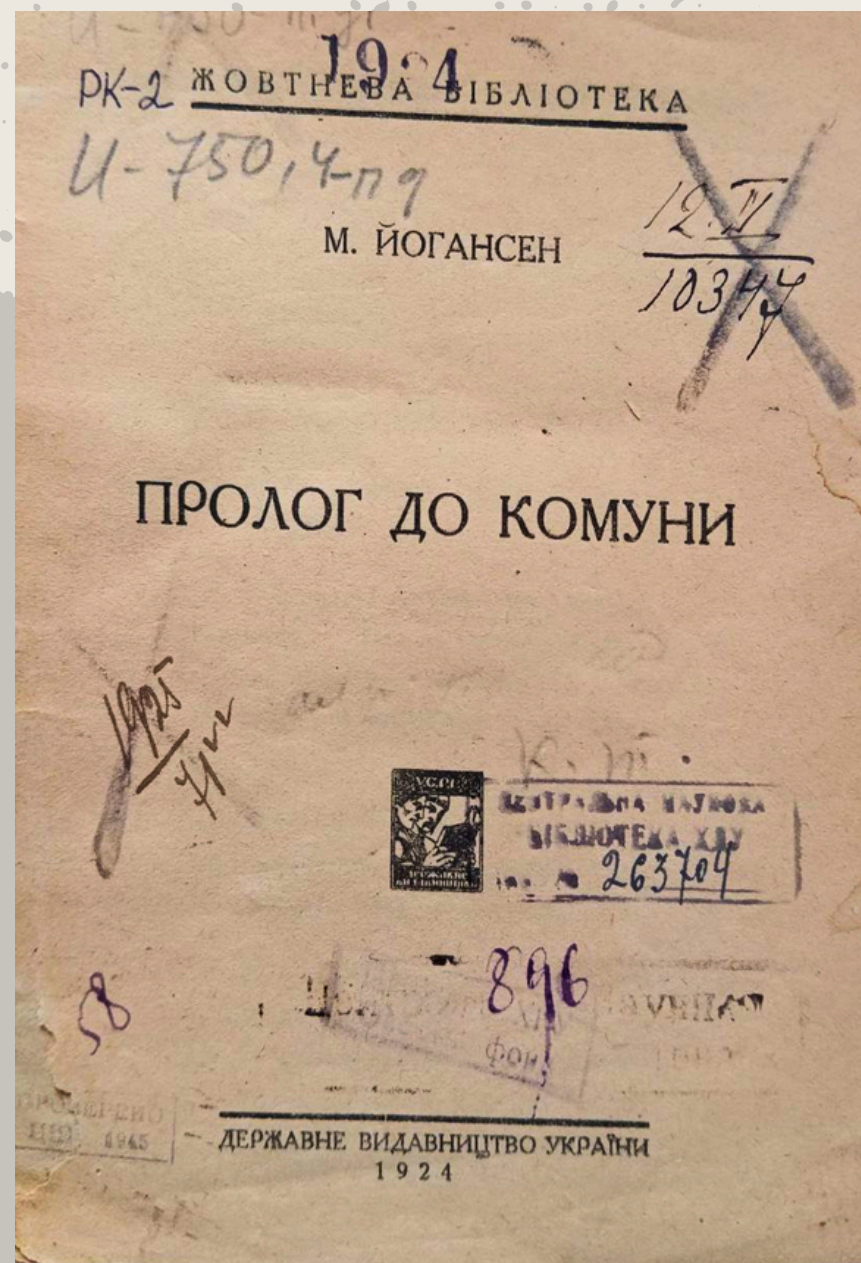
*Бачиш — хмари-дзвониці в огні?
Чуєш — птиці в руїнах кричать?
Д'гори серце! І руки. І спів —
Переможем останною гать!*

*Майк Йогансен. Д'гори: Поезії.
Харків : Всеукрлітком, 1921. 24 с.*

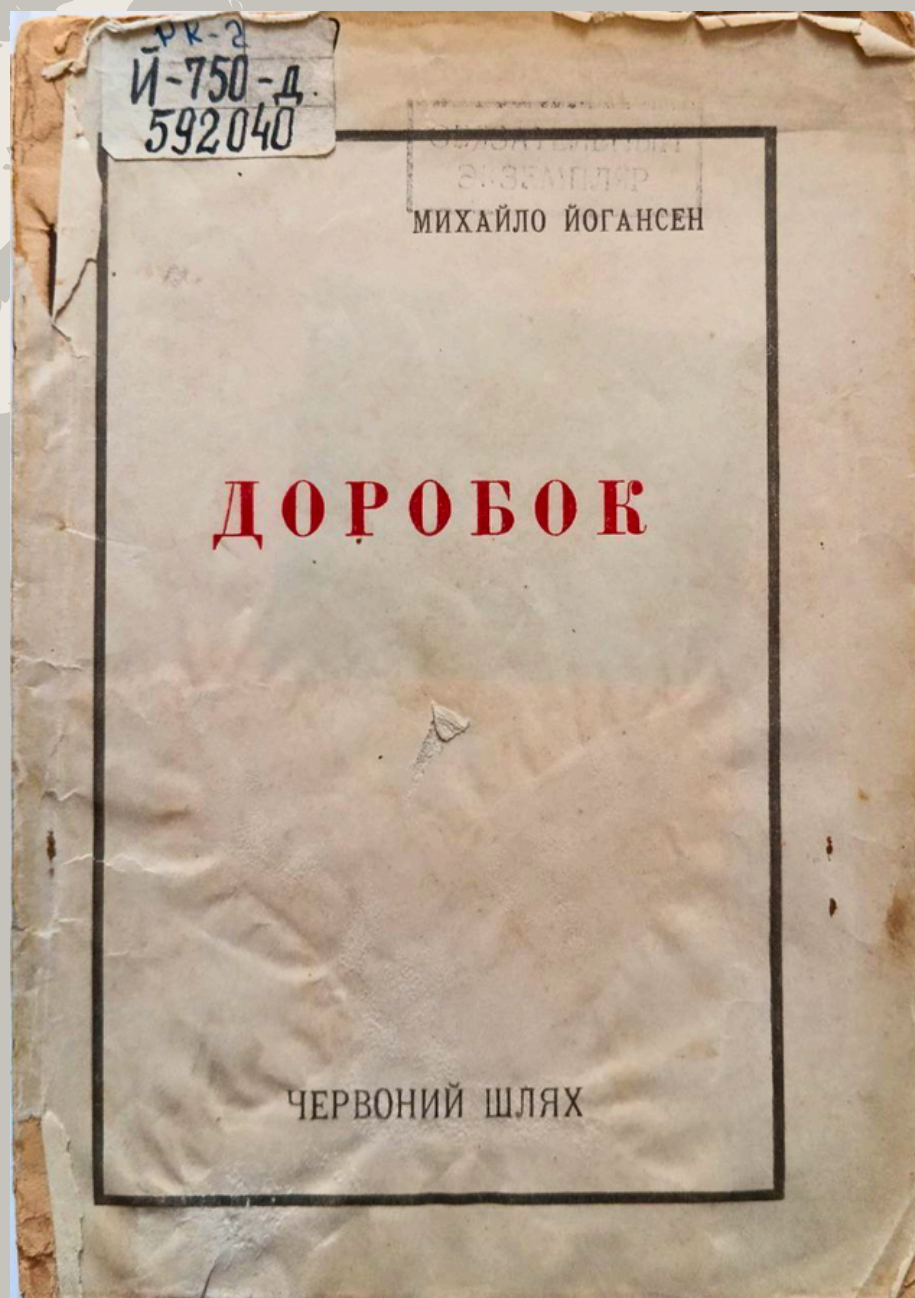

«КРОКОВЕ КОЛО» ПОБУДОВАНЕ НА ПОЄДНАННІ ПРИГОДНИЦЬКОГО СЮЖЕТУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ПРОЗИ. АВТОР ВИКОРИСТОВУЄ МОДЕРНІСТСЬКІ ПРИЙОМИ, ЕКСПЕРИМЕНТУЄ З МОВОЮ Й ОПОВІДНОЮ СТРУКТУРОЮ, СТВОРЮЮЧИ ТВІР, У ЯКОМУ РЕАЛЬНІСТЬ ПЕРЕПЛІТАЄТЬСЯ З УМОВНІСТЮ ТА ГРОЮ УЯВИ. РОМАН ВВАЖАЄТЬСЯ ОДНИМ ІЗ НАЙЯСКРАВІШИХ ЗРАЗКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ ДОБИ РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

*Майк Йогансен. Крокове коло.
Київ : Гарт, 1923. 31 с.*

*Майк Йогансен. Пролог до комуни:
Вірш. Харків : Держвидав України,
1924. 24 с.*

*Майк Йогансен. Доробок: Речі 1917-1923 р.
Київ : Червон. шлях, 1923. 98 с.*

*Іще раз, коли
Химерний запах полину,
Мов сиві воли
Линиво мандрують за хмар руїни,
Литоросли милі
Цілюють похилий убогий шлях,
Старезний шлях
Голубих полів України.*

«17 ХВИЛИН» ПРЕДСТАВЛЯЄ СОБОЮ ЗБІРКУ
ОПОВІДАНЬ МАЙКА ЙОГАНСЕНА, ЩО
ПОЄДНУЄ ДИНАМІЧНУ ОПОВІДЬ, ЕЛЕМЕНТИ
АВАНТЮРНОГО ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО
ПИСЬМА. ТЕКСТИ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ
ХАРАКТЕРНОЮ ДЛЯ АВТОРА ГРОЮ ЗІ
СТИЛЯМИ, ПАРАДОКСАЛЬНИМИ
СИТУАЦІЯМИ ТА ІРОНІЧНИМ ПОГЛЯДОМ НА
ПОВСЯКДЕННІСТЬ. КНИГА РЕПРЕЗЕНТУЄ
ЛІТЕРАТУРНІ ПОШУКИ ЙОГАНСЕНА КІНЦЯ
1920-Х РОКІВ.

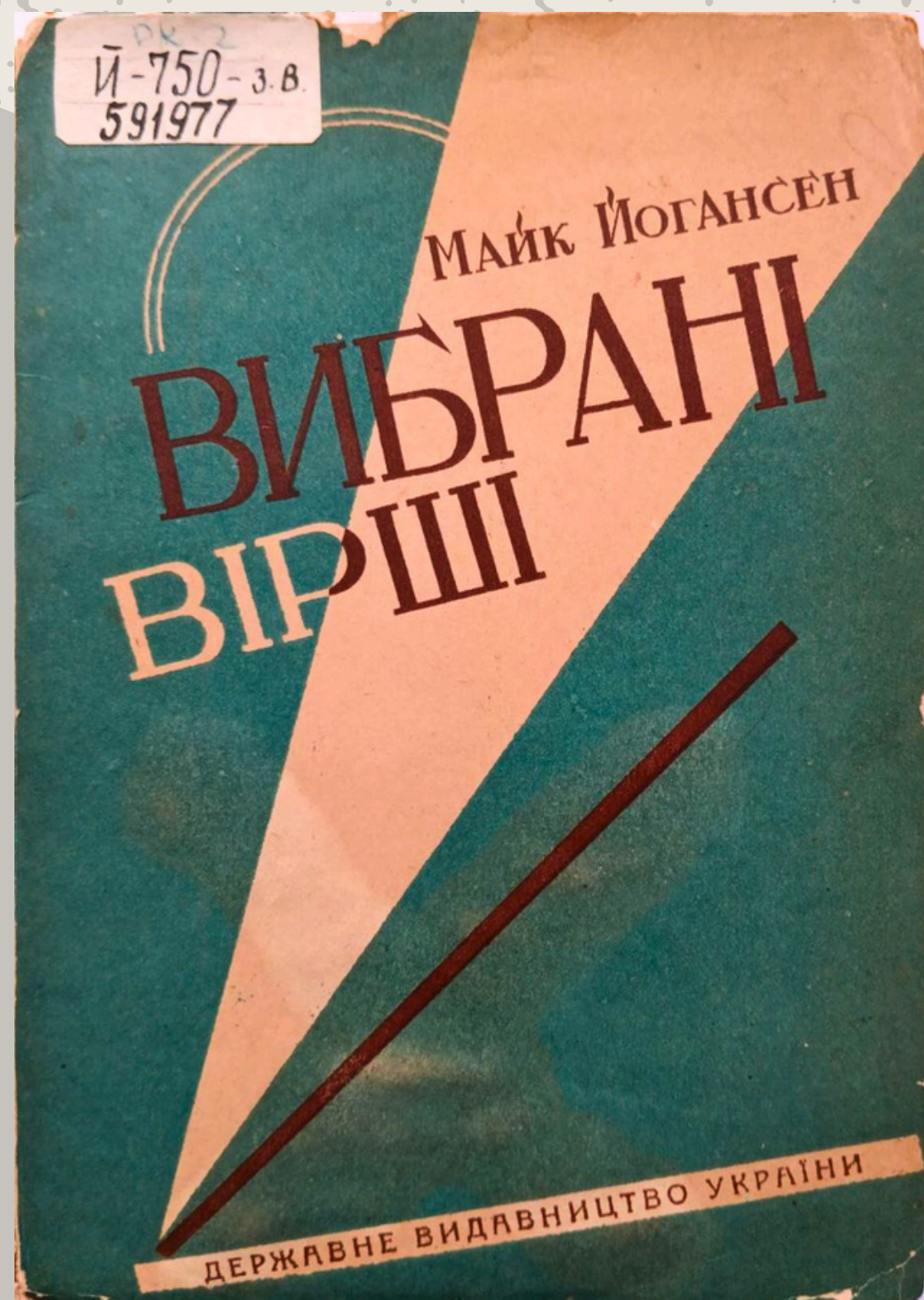

*Майк Йогансен. 17 хвилин: Оповідання.
Харків : Книгоспілка, 1925. 39 с.*

«ПОДОРОЖ ЛЮДИНИ ПІД КЕПОМ: ЄВРЕЙСЬКІ КОЛОНІЇ» – ПОДОРОЖНІ НОТАТКИ МАЙКА ЙОГАНСЕНА, У ЯКИХ ПОЄДНАНО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПОБУТОМ І КУЛЬТУРОЮ ЄВРЕЙСЬКИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КОЛОНІЙ З ХАРАКТЕРНОЮ ДЛЯ АВТОРА ІРОНІЄЮ ТА ЛІТЕРАТУРНИМИ ЕКСПЕРИМЕНТАМИ. КНИГА Є ЗРАЗКОМ РЕПОРТАЖНОЇ ПРОЗИ ТА ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ПИСЬМА 1920-Х РОКІВ.

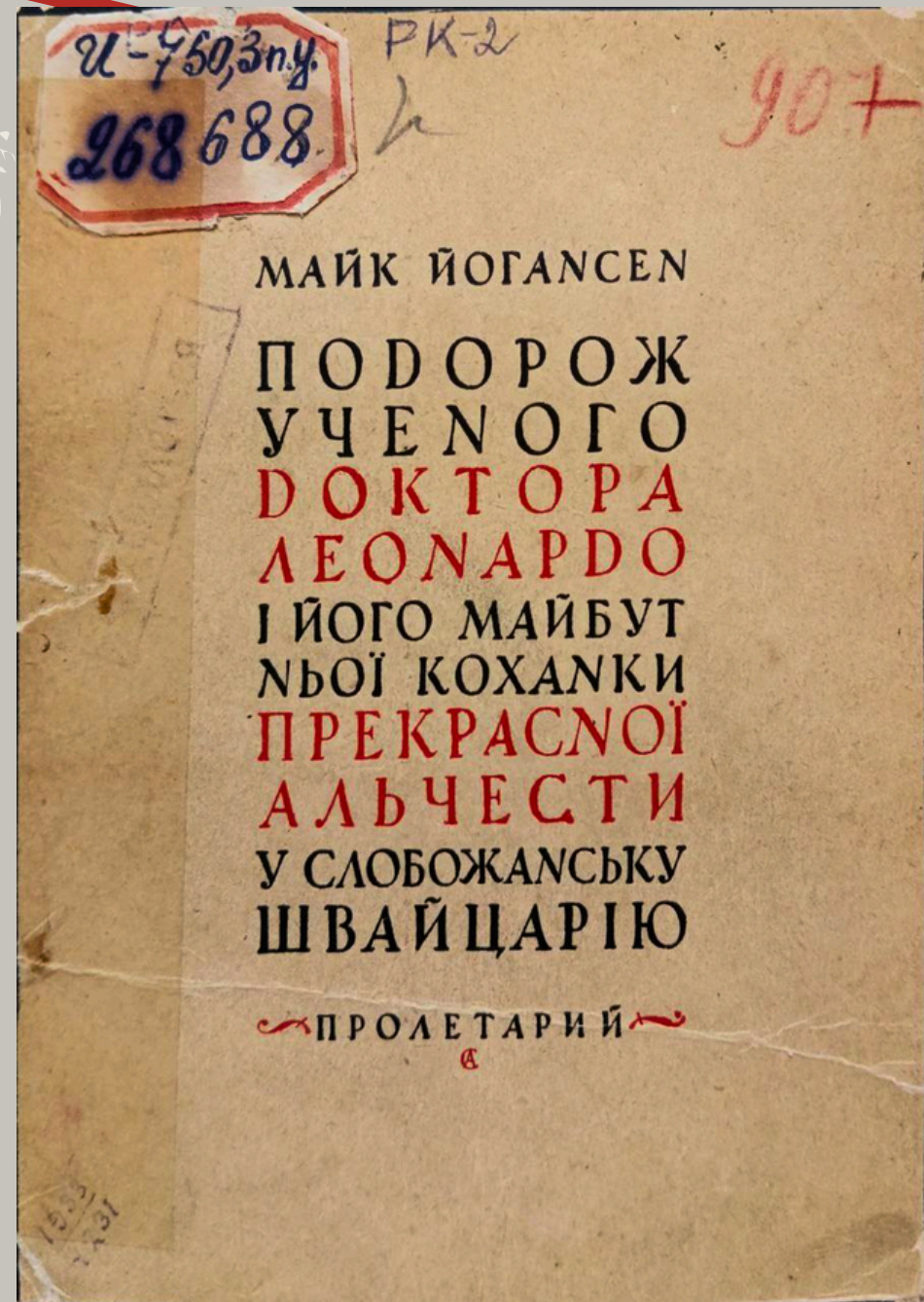
Майк Йогансен. Подорож людини під кепом: Єврейські колонії. Харків : Держвидав УСРР, 1929. 79 с.

*Люблю тебе — не знаю слів
Тієї пісні лісової.
Крізь верховиння ясенів
Сніжини розтають весною.
Пташиний виклюнеться спів
Із лісовиноного спокою...
Хай пронесеться листям спів
І ніжно стане над тобою.*

Майк Йогансен. Збірка вибраних віршів.

Харків : Держвидав УСРР, 1930. 78 с.

«ПОДОРОЖ УЧЕНОГО ДОКТОРА ЛЕОНАРДО І ЙОГО МАЙБУТНЬОЇ КОХАНКИ, ПРЕКРАСНОЇ АЛЬЧЕСТИ У СЛОБОЖАНСЬКУ ШВЕЙЦАРІЮ» – ОДИН ІЗ НАЙВІДОМІШИХ РОМАНІВ МАЙКА ЙОГАНСЕНА, ЩО ПОЄДНУЄ РИСИ АВАНТЮРНОЇ, ФІЛОСОФСЬКОЇ ТА ІРОНІЧНО-ПАРОДІЙНОЇ ПРОЗИ. ТВІР ВИРІЗНЯЄТЬСЯ ХИМЕРНОЮ ГРОЮ З ЖАНРАМИ ТА СТИЛЯМИ, ПОЄДНАННЯМ ПОДОРОЖНІХ НОТАТОК, МІФОЛОГІЧНИХ АЛЮЗІЙ І САТИРИЧНОГО ПОГЛЯДУ НА СУЧАСНІСТЬ. РОМАН Є ВИЗНАЧНИМ ЗРАЗКОМ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНІЗМУ 1930-Х РОКІВ.

Майк Йогансен. Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки, прекрасної Альчести у Слобожанську Швейцарію. Харків : Пролетарій, 1930. 215 с.

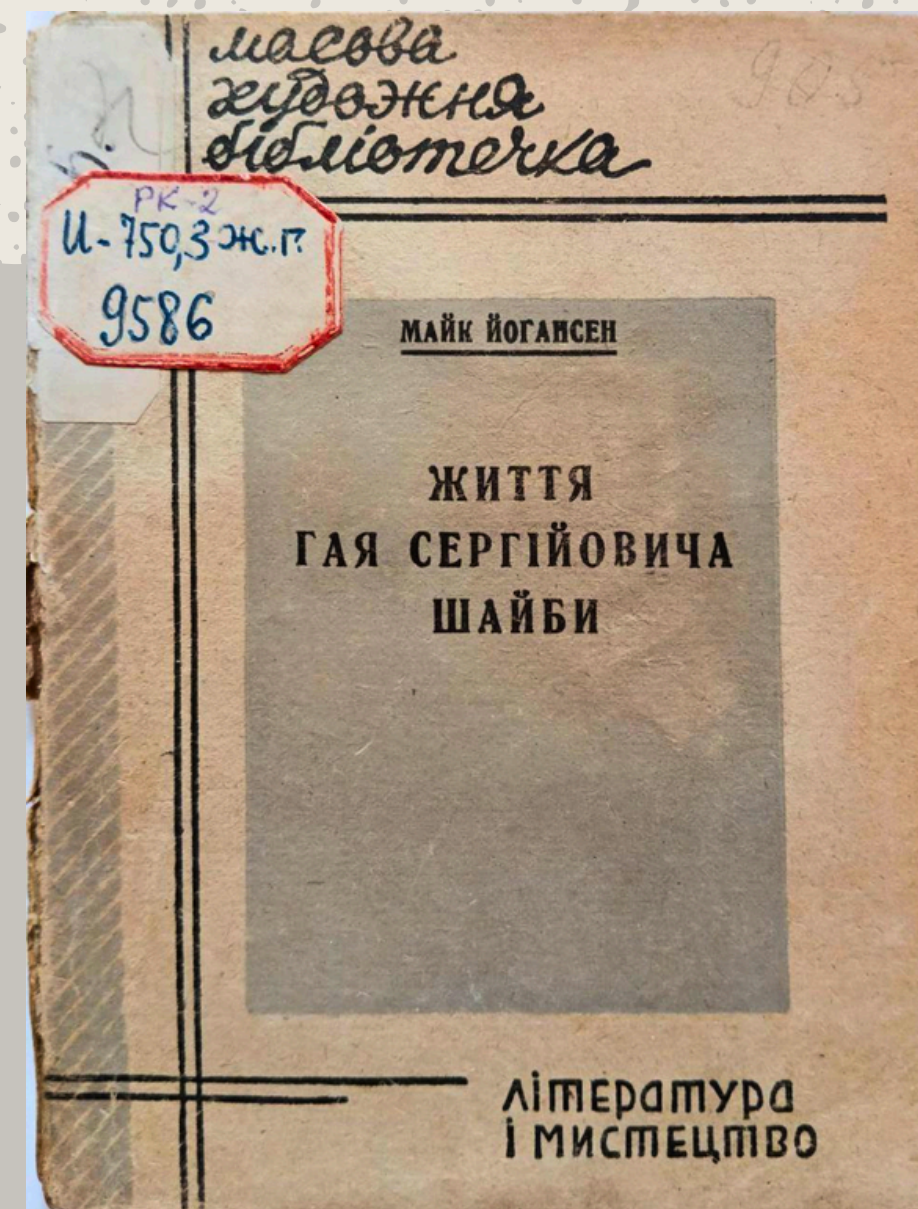

*Майк Йогансен. Ясен: Поезії.
Харків : Держвидав УСРР,
1930. 64 с.*

*І співай тепер, що не ця
Була остання сторінка.
Я тебе прочитав до кінця
І зосталась одна картинка:*

*— Ти, мов тонесенька ясень,
Зросла в голубе озеро.
Ах! розплющила ясна
І стала на порозі.*

*Не сховаєш тепер лиця:
— Крізь пальці горить і рдиться.
Я тебе прочитав до кінця
І до себе несуч на полицю.*

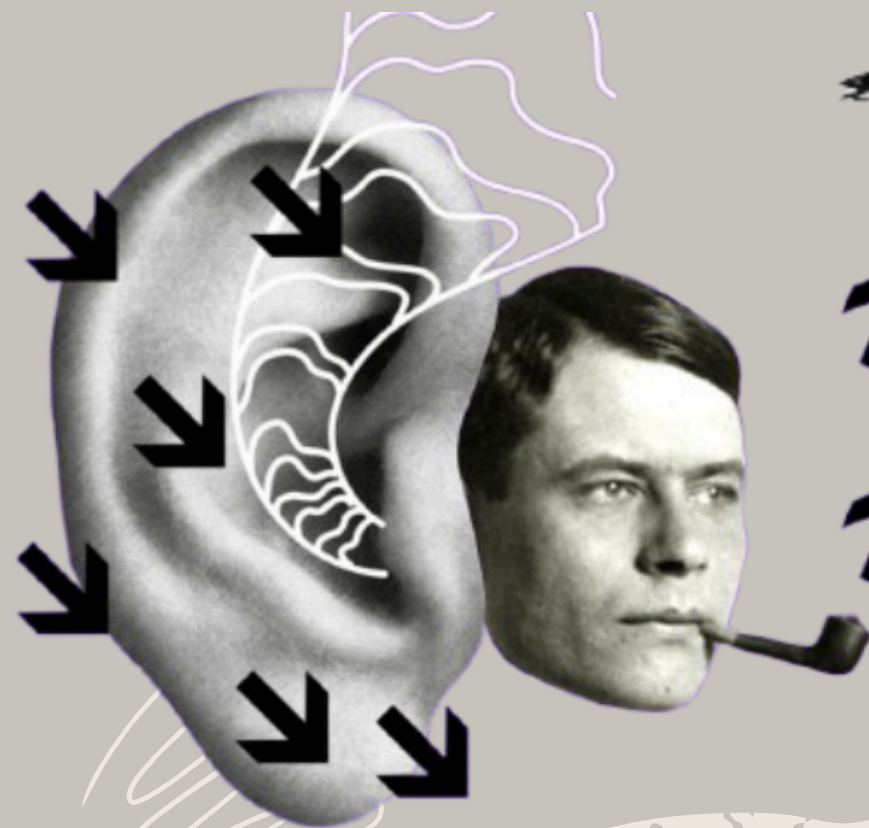
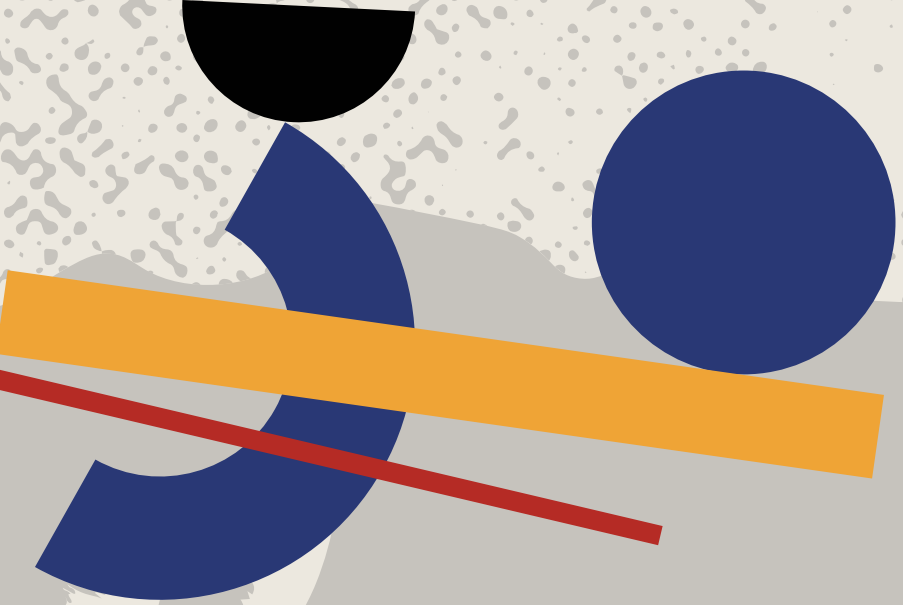

*Майк Йогансен. Життя Гая
Сергійовича Шайби; Списана спина;
Ленінська картка: Оповідання. Харків
: Лит. і мистецтво, 1931. 72 с.*

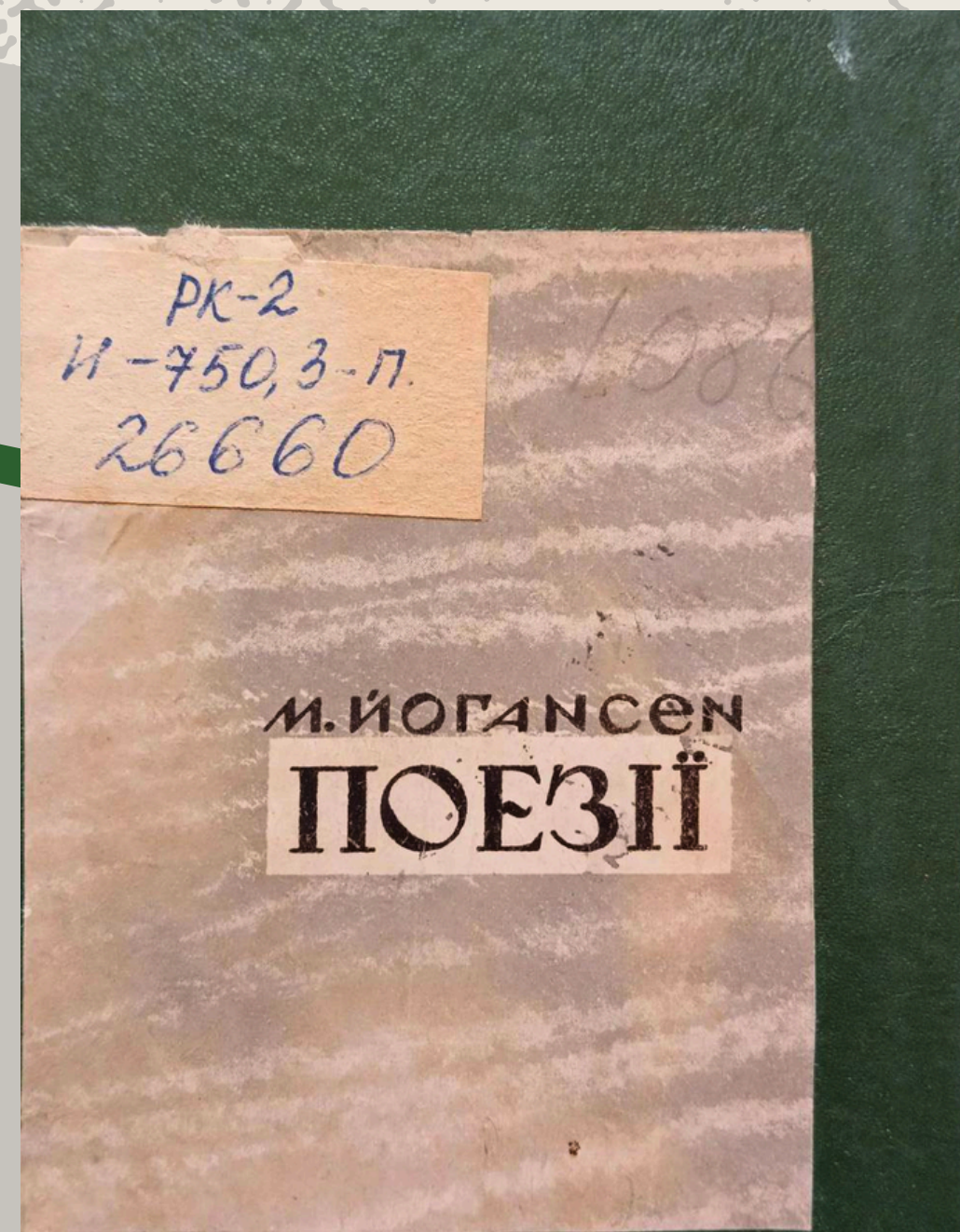
КНИГА МАЙКА ЙОГАНСЕНА «ТРИ ПОДОРОЖІ» ПРЕДСТАВЛЯЄ СОБОЮ ЗБІРКУ, У ЯКІЙ АВТОР ОПИСУЄ ТРИ МАНДРІВКИ, А САМЕ: ПРО МАНДРІВКИ СЕЛАМИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ, ЩО В НІКОПОЛЬСЬКОМУ РАЙОНІ, ПРИМОРСЬКОГО РАЙОНУ, В ДЕЯКИХ СЕЛАХ ЯКОГО ПЕРЕВАЖАЛО БОЛГАРСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ, А ТАОЖ ДАГЕСТАНУ. В ТВОРІ ПОЄДНУЮТЬЯ ЕЛЕМЕНТИ ДОРОЖНЬОГО ЩОДЕННИКА, НОВЕЛИ Й ФІЛОСОФСЬКОГО ЕСЕ.

*Майк Йогансен. Три подорожі. Харків :
Лит. і мистецтво, 1932. 189 с.*

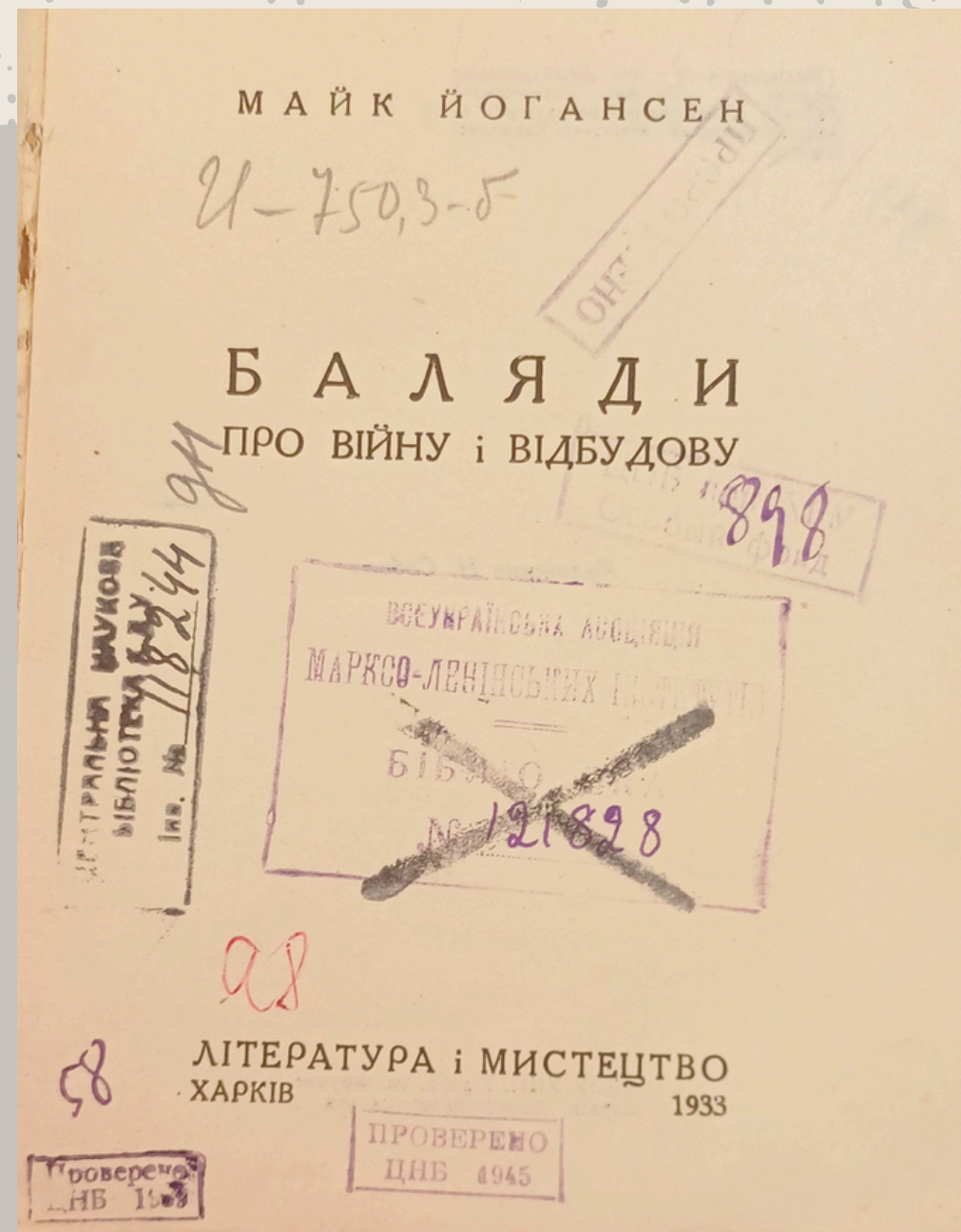

1933 РІК ПОЗНАЧИВСЯ ІНТЕНСИВНОЮ ЛІТЕРАТУРНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙКА ЙОГАНСЕНА. УПРОДОВЖ ЦЬОГО РОКУ З'ЯВИЛИСЯ ДРУКОМ ДВІ ЙОГО ПОЕТИЧНІ ЗБІРКИ, А САМЕ: "ПОЕЗІЇ" І "БАЛЯДИ ПРО ВІЙНУ І ВІДБУДОВУ", ЩО ЗАСВІДЧИЛИ БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ РОБОТИ АВТОРА В ЦАРИНІ ПОЕЗІЇ ТА ЙОГО ІНТЕРЕС ДО РОЗВИТКУ ВІРШОВАНОЇ ФОРМИ. ПОРЯД ІЗ ЦИМ ПИСЬМЕННИК ЗВЕРНУВСЯ ДО ЖАНРУ ПОДОРОЖНЬОГО НАРИСУ, ПІДСУМКОМ ЧОГО СТАЛО ВИДАННЯ ТВОРУ «ПОДОРОЖ У ДАГЕСТАН», У ЯКОМУ ЗАФІКСОВАНО ВРАЖЕННЯ ВІД ПОЇЗДКИ ТА ВІДОБРАЖЕНО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА КУЛЬТУРНИМ І ПРИРОДНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ РЕГІОНУ. СУКУПНІСТЬ ЦИХ ПУБЛІКАЦІЙ ДОЗВОЛЯЄ РОЗГЛЯДАТИ 1933 РІК ЯК ПЕРІОД АКТИВНОГО ЗВЕРНЕННЯ ЙОГАНСЕНА ДО РІЗНИХ ЖАНРОВИХ ФОРМ У МЕЖАХ ЙОГО ТВОРЧОЇ ПРАКТИКИ.

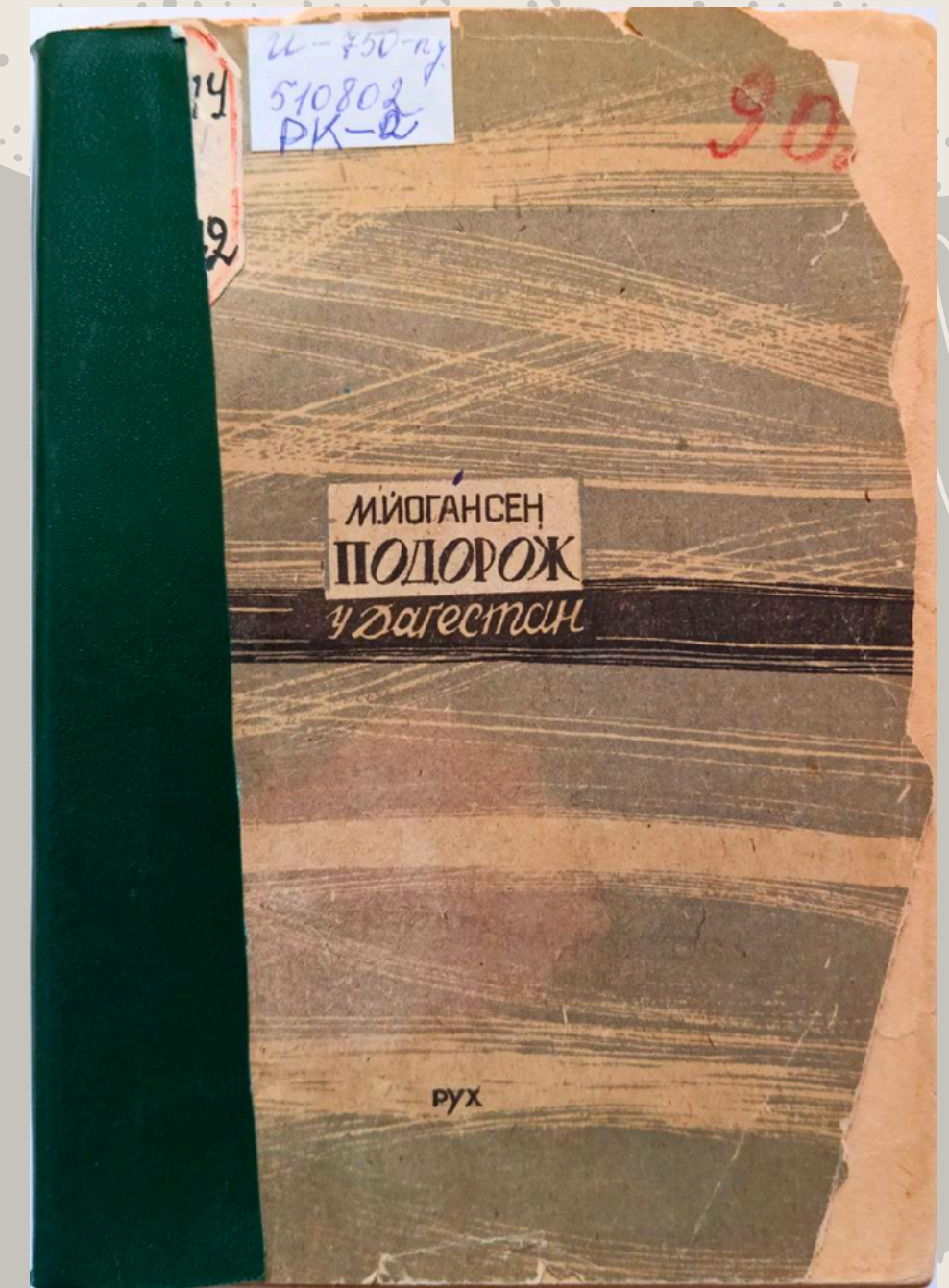

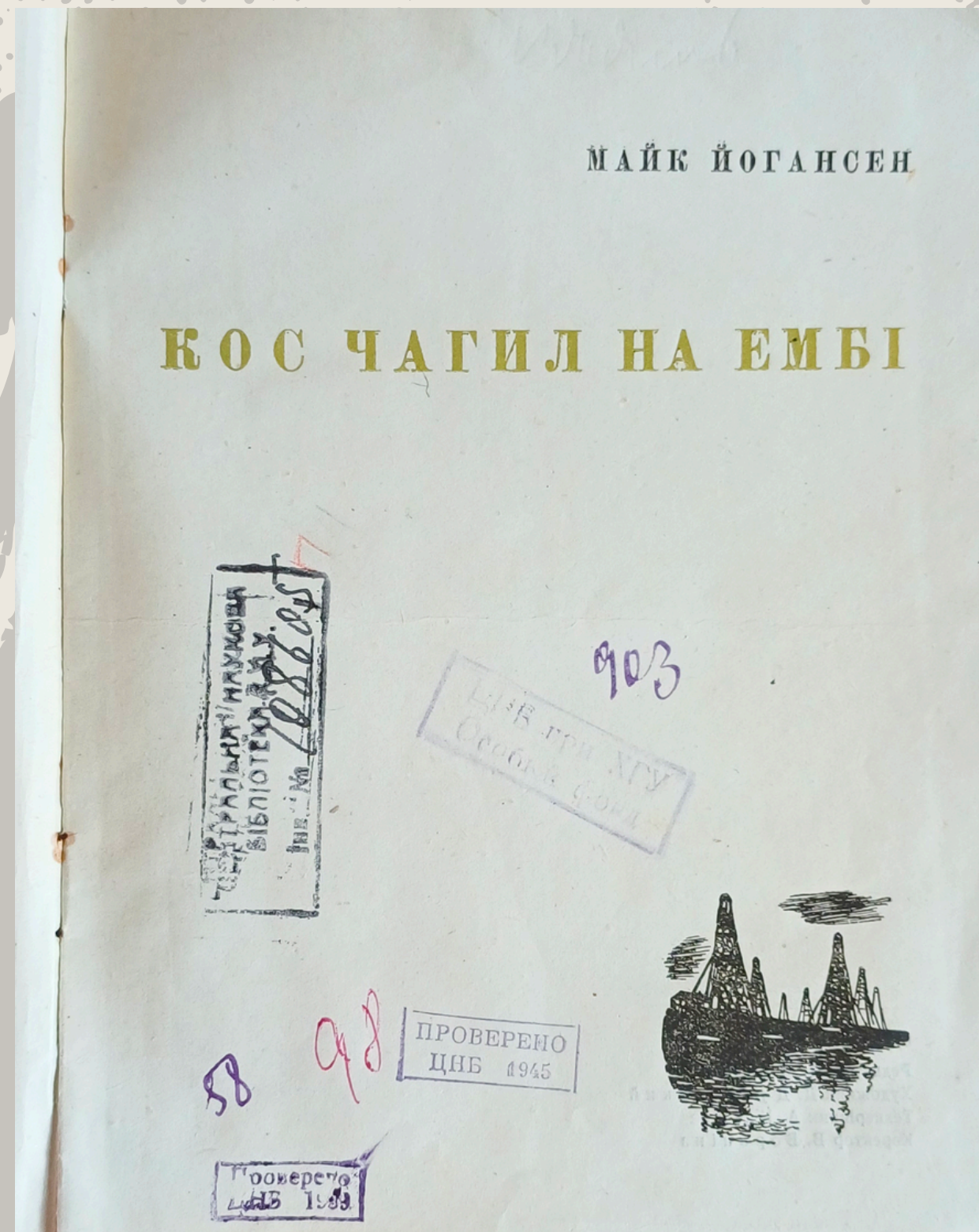
Майк Йогансен. Поезії. Харків :
Рух, 1933. 186 с.

Майк Йогансен. Баляди про війну
і відбудову. Харків : Лит. і
мистецтво, 1933. 60 с.

Майк Йогансен. Подорож у
Дагестан. Харків : Рух, 1933. 146 с.

ДОКУМЕНТАЛЬНО-ХУДОЖНІЙ ТВІР «КОС ЧАГІЛ НА ЕМБІ» ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОДОРОЖІ ДО НАФТОВИХ РАЙОНІВ КАЗАХСТАНУ. АВТОР ПОЄДНУЄ РЕПОРТАЖНІ ЗАМАЛЬОВКИ З ХАРАКТЕРНОЮ ДЛЯ ЙОГО СТИЛЮ ІРОНІЄЮ ТА ЛІТЕРАТУРНИМИ ЕКСПЕРИМЕНТАМИ, СТВОРЮЮЧИ ЯСКРАВУ КАРТИНУ ЖИТТЯ І ПРАЦІ В НОВИХ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОСТОРАХ СРСР.

*Майк Йогансен. Кос Чагил на Ембі.
Харків : Держлитвидав, 1936. 152 с.*

МАЙК ЙОГАНСЕН БУВ ОДНИМ ІЗ ЗАСНОВНИКІВ
ЛІТЕРАТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВАПЛІТЕ (ВІЛЬНА
АКАДЕМІЯ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ), ЩО
ДІЯЛА В ХАРКОВІ У 1920-Х РОКАХ. ЦЕ
ОБ'ЄДНАННЯ ОБ'ЄДНАЛО ПРОВІДНИХ
УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ДОБИ, ЯКІ
ПРАГНУЛИ РОЗВИВАТИ НАЦІОНАЛЬНУ
ЛІТЕРАТУРУ НА ВИСОКОМУ ХУДОЖНЬОМУ РІВНІ,
ПОЄДНУЮЧИ ЄВРОПЕЙСЬКІ МОДЕРНІСТСЬКІ
ТРАДИЦІЇ З УКРАЇНСЬКИМ КУЛЬТУРНИМ
ГРУНТОМ.

«Вапліте». Сидять (зліва направо): П. Тичина, М. Хвильовий, М. Куліш, О. Слісаренко, М. Йогансен, Г. Коцюба, П. Панч, А. Любченко. Стоять: М. Майський, Г. Епик, О. Копиленко, І. Сенченко, П. Іванов, Ю. Смолич, О. Досвітній, І. Дніпровський. 1927, Харків.

ВИСТАВКУ ПІДГОТУВАВ
СПІВРОБІТНИК
ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ДМИТРО ЛАПКО

